

P.Z. br. 270

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/22-12/37
URBROJ: 50301-05/31-22-9

Zagreb, 9. lipnja 2022.

Hs**NP*470-01/22-01/01*50-22-04**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno: 10-06-2022	
Klasifikacijska oznaka	Org. jed.
470-01/22-01/01	65
Urudžbeni broj	Prit. Vrij.
50-22-04	- -

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma (predlagatelj: Klub zastupnika Mosta u Hrvatskome saboru)
– mišljenje Vlade

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, KLASA: 470-01/22-01/01, URBROJ: 65-22-03, od 14. travnja 2022.

Na temelju članka 122. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 123/20.), Vlada Republike Hrvatske o Prijedlogu zakona o izmjenama Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma (predlagatelj: Klub zastupnika Mosta u Hrvatskome saboru), daje sljedeće

MIŠLJENJE

Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskome saboru da ne prihvati Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma (u daljnjem tekstu: Prijedlog zakona), koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnio Klub zastupnika Mosta u Hrvatskome saboru, aktom od 12. travnja 2022., iz sljedećih razloga:

Prijedlogom zakona predlaže se izmjena članka 32. stavaka 1. i 8. i članka 34. Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma („Narodne novine“, br. 108/17. i 39/19., u daljnjem tekstu: Zakon) na način da se u Registar stvarnih vlasnika (u daljnjem tekstu: Registar) upisuje i tajni član društva koji ima pravo sudjelovanja u dobiti ili gubitku bez obzira na to kontrolira li taj član pravnog subjekta koji je obveznik upisa. Ujedno, predložene su izmjene članka 32. stavka 8. Zakona u cilju ukidanja naknade za pristup podacima od strane obveznika primjene Zakona, kao i ukidanje registracije i identifikacije osobe koja traži pristup podacima sadržanim u Registru. Nadalje, izmjenom članka 34. Zakona, predlaže se da uvid u Registar imaju svi građani bez naknade putem web stranice za javni pregled, pretraživanje i

preuzimanje podataka u strojno čitljivom obliku i to anonimno, bez identifikacije i autentifikacije korisnika te slijedom toga i brisanje članka 35. Zakona kojim je propisan opseg javno dostupnih podataka o stvarnom vlasniku/cima iz Registra.

U odnosu na članak 1. Prijedloga zakona da se u Registar stvarnih vlasnika upisuje svaki tajni član, bez obzira na to kontrolira li tajni član pravnog subjekta koji je obveznik upisa u Registar, Vlada Republike Hrvatske ističe da je institut tajnog društva uređen odredbama članaka 148. do 157. Zakona o trgovačkim društvima („Narodne novine“, br. 111/93., 34/99., 121/99. – vjerodostojno tumačenje, 52/00. – Odluka i Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, 118/03., 107/07., 146/08., 137/09., 152/11. – pročišćeni tekst, 111/12., 68/13., 110/15., 40/19. i 34/22.). Navedenim odredbama propisano je da tajno društvo nastaje ugovorom kojim tajni član ulaže neku imovinsku vrijednost u poduzeće druge osobe (poduzetnika), tako da na temelju tog uloga sudjeluje u dobiti i gubitku poduzetnika. Tajno društvo nije pravna osoba i nema tvrtku, ne upisuje se u sudski registar i ne sklapa pravne poslove s trećima, niti se u tvrtku poduzetnika može unijeti ime ili tvrtka tajnog člana. Poduzetnik u pravnom prometu nastupa u ime tajnog društva i isključivi je nositelj svih prava i obveza. Tajno društvo može imati više tajnih članova koji mogu biti fizičke i pravne osobe. Tajni član ne može sklapati pravne poslove s trećim osobama u ime i za račun tajnog društva, niti voditi poslove tajnog društva.

Važećim odredbama Zakona kojima je propisano osnivanje, ustroj i vođenje Registra te dostupnost podataka iz Registra (članci 32. do 36. Zakona) hrvatsko zakonodavstvo usklađeno je s Direktivom (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Komisije 2006/70/EZ (SL L 141, 5.6.2015.) i Direktivom (EU) 2018/843 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018. o izmjeni Direktive (EU) 2015/849 o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma i o izmjeni direktiva 2009/138/EZ i 2013/36/EU (SL L 156, 19.6.2018.). Zakon propisuje obvezu uspostave Registra u koji su pravni subjekti dužni upisati podatke o fizičkim osobama stvarnim vlasnicima. Stvarnim vlasnikom pravnog subjekta smatra se fizička osoba koja kontrolira pravni subjekt i to izravno (vlasništvom nad dionicama ili udjelima), neizravno (preko drugog pravnog subjekta) ili kontrolnim položajem u upravljanju imovinom pravnog subjekta preko drugih sredstava, na primjer potrebnom suglasnošću za donošenje odluka u poslovanju pravnog subjekta, prevladavajućim utjecajem i ovlastima za imenovanje višeg rukovodstva pravnog subjekta i drugo. U slučaju kada tajni član ostvaruje kontrolni položaj u upravljanju imovinom pravnog subjekta preko drugih sredstava (npr. potrebna je suglasnost tajnog člana za donošenje odluka u poslovanju pravnog subjekta), tajni član se smatra stvarnim vlasnikom i postoji obveza upisa podatak u Registar.

Nadalje, u odnosu na članke 2. i 3. Prijedloga zakona, kojima se predlaže da uvid u Registar imaju svi građani bez naknade putem web stranice za javni pregled, pretraživanje i preuzimanje podataka u strojno čitljivom obliku i to anonimno, bez identifikacije i autentifikacije korisnika te slijedom toga i brisanje članka 35. Zakona kojim je propisan opseg javno dostupnih podataka o stvarnom vlasniku/cima, Vlada Republike Hrvatske naglašava da je u članku 2. Prijedloga zakona izostala postojeća norma u pogledu omogućavanja pristupa podacima iz Registra nadležnim državnim tijelima i obveznicima, a što ima za posljedicu neusklađenost Prijedloga zakona s Direktivama (EU) 2015/849 i 2018/843. Vezano za način pristupa podacima iz Registra, Vlada Republike Hrvatske ističe da je Hrvatski sabor 29. listopada 2021. donio Strategiju sprječavanja korupcije za razdoblje od 2021. do 2030. godine („Narodne novine“, broj 120/21.), koja određuje prepoznata prioriteta područja za

daljnji razvoj i jačanje antikorupcijskog mehanizma u desetogodišnjem razdoblju. Nakon provedenog postupka savjetovanja s javnošću, u pripremi za donošenje od strane Vlade Republike Hrvatske je Nacrt akcijskog plana za razdoblje od 2022. do 2024. godine uz Strategiju sprječavanja korupcije za razdoblje od 2021. do 2030. godine, koji između ostalih mjera, sadržava i Mjeru 4.1.3. Unaprjeđenje transparentnosti vlasničkih struktura medija u okviru koje mjere je određena Aktivnost „Objava javno dostupnih podataka iz Registra stvarnih vlasnika u otvorenom formatu besplatnom za preuzimanje i ponovnu uporabu“.

Vlada Republike Hrvatske podsjeća da je važećim odredbama članka 34. Zakona propisan i omogućen pristup podacima o stvarnom vlasništvu, nadležnim državnim tijelima, bankama i drugim obveznicima iz članka 9. Zakona te javnosti, odnosno svim pravnim i fizičkim osobama. Javni pristup podacima o stvarnom vlasniku osiguran je bez naknade putem sustava e-Građani, na način da je javnosti osiguran sljedeći opseg podataka o stvarnom vlasniku: ime i prezime, država prebivališta, mjesec i godina rođenja, državljanstvo i priroda i opseg stvarnog vlasništva. Odredbe članka 35. Zakona usklađene su s Direktivom (EU) 2018/843, koja u preambuli (34) navodi kako bi u pogledu javnog pristupa podacima o stvarnom vlasništvu, trebalo tražiti pravednu ravnotežu, posebice između interesa javnosti za sprječavanje pranja novca i financiranja terorizma i temeljnih prava ispitanika. Skup podataka koje treba učiniti dostupnima javnosti trebao bi biti ograničen, jasno i iscrpno definiran i trebao bi biti općenite prirode, kako bi se što je više moguće umanjila potencijalna šteta za stvarne vlasnike.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra financija dr. sc. Zdravka Marića i državne tajnike Zdravka Zrinušića, Stipu Župana i Stjepana Čuraja.

 PREDSJEDNIK
mr. sc. Andrej Plenković